

SFV Tolkning av bestämmelser angående tillgänglighet

NATIONELL HANDLINGSPLAN FÖR GENOMFÖRANDET AV HANDIKAPPOLITIKEN

Från patient till medborgare (prop.
1999/2000:79)

Antogs av
Riksdagen
våren 2000

Att se till att handikapperspektivet
genomsyrar alla samhällsektorer

Att skapa ett tillgängligt samhälle

Att förbättra bemötandet

Tillgänglighetsbestämmelser i lagstiftningen.

Tolkning av Bestämmelser

Regler som gäller vid nybyggnad, tillbyggnad och ändring

Regler som gäller retroaktivt och avser lokaler dit allmänheten har tillträde och allmänna platser. Regeringens prop. 2000/01:48
"Enkelt avhjälpna hinder"

Regler som gäller retroaktivt för Statliga myndigheter och avser den verksamhet som bedrivs vad gäller besök, information och att arbeta på myndigheten

Författning

PBL 1987:10
BVL 1994:847

SFS 2001:146
17 kap 21 a § PBL
"enkelt avhjälpna hinder"
Gäller från 1 juli 2001

Förordning 2001:526
Gäller från sept. 2001

Föreskrift

BFS 2004:15 (ALM 1)
BBR, BFS 1993:57
BVF
AFS 2000:42

BFS 2003:19 (HIN 1)

Handikappombudsmannens (HO) riktlinjer fastställda april 2003. Publikationen "Riktlinjer för tillgänglighet- RIV HINDREN" baserad på förordning 2001:526 utgiven av Handisam 2007

Allmänna råd

BBR
BÄR 1996:4

"Allmänna råd" till HIN 1
Boverket Exempelsamling
"Enklare utan hinder"
Utgiven i januari 2005

Regler som gäller vid nybyggnad och ändring:

PBL Plan- och Bygglagen

2 kap. 4 § stycke 6

Inom område med sammanhållen bebyggelse skall bebyggelsemiljön utformas med hänsyn till behovet av möjlighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga att använda området.

3 kap.

10 § Ändring av en byggnad ska utföras med varsamhet så att byggnadens karaktärsdrag beaktas (...)

15 § stycke 5 Tomter som tas i anspråk för bebyggelse ska anordnas så att de, om det inte är obefogat med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt, kan användas av personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

BVL Lagen om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk.

2 § stycke 8

Byggnadsverk som uppförs eller ändras skall, under förutsättning av normalt underhåll, under en ekonomiskt rimlig livslängd uppfylla väsentliga tekniska egenskapskrav i fråga om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

BVF SFS 1994:1215

12 § Nya byggnader

Byggnader, som innehåller **bostäder, arbetslokaler eller lokaler** till vilka allmänheten äger tillträde, skall vara projekterade och utförda på sådant sätt att bostäderna och lokalerna är tillgängliga för och kan användas av personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

15 § Ändring av byggnader

Om en annan ändring av en byggnad än tillbyggnad medför en avsevärd förlängning av byggnadens brukstid eller en väsentligt ändrad användning av byggnaden eller del av denna ska kraven i 3-8 och 10-14 §§ uppfyllas även beträffande de delar av byggnaden som, utan att omfattas av ändringen, indirekt berörs av denna. Vid sådana ändringar ska 12 § tillämpas i den utsträckning det inte är uppenbart oskäligt med hänsyn till ändringens omfattning och byggnadens standard.

ALM 1 BFS 2004:15

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga **vid iordningställande** av allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader. Behandlar **gångytor, ramper, trappor, kontrastmarkeringar, skyltning, belysning, sittplatser och parkering**

Allmän plats: Deffineras av detaljplanen

Områden för andra anläggningar: Kan vara fritidsområden, friluftsbad, campingplatser, parker mm

AFS 2000:42 Arbetskyddsstyrelsens författningssamling om arbetsplatsens utformning.

8 § Arbetsplatser, arbetslokaler och personalutrymmen skall, om det behövs, vara tillgängliga för och kunna användas även av arbetstagare med nedsatt rörelse-, syn- eller hörsel förmåga.

Tillägg 8 § Exempel på åtgärder för att göra en lokal tillgänglig för personer med nedsatt syn är att risker från hinder och nivåskillnader särskilt beaktas, t.ex. genom markering av trappsteg, att orienteringen underlättas genom enkla och tydliga samband mellan lokaler, val av lämpligt golvmaterial och kontrasterande färgsättning samt att tillräcklig och bländfri belysning finns

Exempel på anpassning för hörselskadade är tillräckligt korta efterklangstider i arbetslokaler och personalutrymmen, låg bakgrundsbullernivå, golvbeläggning som minimerar uppkomst av störande ljud samt installation av hörselslinga i rum för undervisning.

BBR Boverkets byggregler

3:1 Tillgänglighet och användbarhet i nya byggnader för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

5:3 Utrymning vid brand

**Boverkets rapport "Utrymningsdimensionering"
2006**

Tillfällig utrymningsplats

- Hjälp därifrån
- Dubbelriktad kommunikation
- Tillräckligt stor
- Ej hindra andra

RETROAKTIVA BESTÄMMELSER-

Vad är enkelt avhjälpna hinder?

enkelt avhjälpna. Med *enkelt avhjälpna hinder* avses sådana hinder som med hänsyn till nyttan av åtgärden och förutsättningarna på platsen kan anses rimliga att avhjälpna. De ekonomiska konsekvenserna får inte bli orimligt betungande för fastighetsägaren, lokalhållaren eller näringsidkaren.

Enkelt i en situation men inte i en annan.

Varsamhetskraven i 3 kap PBL resp. förordning om statliga byggnadsminnen SFS 1988:1229 ska tillämpas.

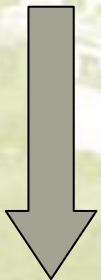
Finns behov av prioriteringar med hänsyn till ekonomiska förutsättningar bör prioriteringarna vara grundade på en **plan** som redovisar skälen till att hindren inte undanröjs omedelbart. I planen bör anges när hindren kan undanröjas till 2010.

PBL 17 kap. 21 a § Övergångsbestämmelser som påverkar **befintliga** byggnader och platser

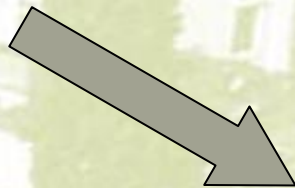

HIN 1

- 1§ Föreskrifter och allmänna råd
- 2§ Gäller **befintliga** publika lokaler och på **befintliga** allmänna platser
- 5§ **enkelt** att avhjälpa

12-18§ Allmänna platser

6-11§ Publika lokaler

Vad är publika lokaler?

enligt PBL 17 kap 21 a §

Befintliga lokaler dit allmänheten har tillträde

receptioner eller andra motsvarande lokaler hos statliga eller kommunala myndigheter

på sjukhus och vårdcentraler, skolor, idrottsanläggningar, bibliotek, teatrar, biografier, samlingslokaler, buss- och taxi-järnvägsstationer, flyg- och färjeterminaler, apotek, kiosker

restauranger, affärslokaler och andra lokaler avsedda att betjäna eller att användas av allmänheten.

Vad är allmän plats?

enligt PBL 17 kap 21 a §

I PBL finns ingen uttömmande definition utan endast en exemplifiering i 5 kap 3§, där anges:

Gator vägar torg och parker

Marken ska vara **redovisad som allmän plats i detaljplan** eller områdesbestämmelser

Kännetecknande är att allmänplats är tillgänglig och avsedd för allmänna behov

Gäller ej för "allmänplatsliknande" miljöer som redovisas i detaljplanen som kvartersmark.

Övervakning och ansvar

PBL 17 kap 21 a §

Tillsyn, uppföljning och sanktioner

Föreliggande / vite genom
BN byggnadsnämnden

Avhjälpta hinder klart 2010

Ansvar

BN krav riktas mot fastighetsägaren (SFV)

Kostnader regleras genom hyresavtal med tillhörande
gränsdragningslista

Förordning 2001:526 om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken

Myndigheterna ska verka för att funktionshindrade ges full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor.

Myndigheterna ska särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga. I detta arbete ska FN:s standardregler vara vägledande.

Myndigheternas ansvar

Statliga myndigheter bör integrera handikapperspektivet i den ordinarie verksamheten.

Tillgänglighetskraven bör genomsyra statliga byggprojekt.

Göra handlingsplan för att göra lokaler, information och övrig verksamhet tillgänglig för funktionshindrade.

Riktlinjer för en tillgänglig statsförvaltning

Staten som föredöme

Ansvarsfördelning

Handlingsplan för tillgänglighet

ta fram en policy

göra inventeringar

analysera och prioritera

upprätta en åtgärdsplan och åtgärda det som föreslagits

samt följa upp och utvärdera åtgärderna

Upphandling

Kompetensutveckling

Riktlinjer för kommunikation och information

Riktlinjer för lokaler

Riktlinjer för arbetsplatsen

Regeringen har slagit fast att myndigheterna ska genomföra inventeringar och upprätta handlingsplaner.

Övervakning och ansvar- Statliga förordningen 2001:526

Tillsyn, uppföljning och sanktioner

Föreliggande genom Handikappombudsmannen HO

Den 1 januari 2006 inrättades myndigheten för handikap- politisk samordning HANDISAM som är stödjande.

HO följer årligen upp myndigheternas tillgänglighetsarbete.

Ansvar

HO:s krav riktas mot myndigheten (SFV:s hyresgäst).

Åtgärder som myndighetshyresgästen ansvarar för kan utföras av hyresvärden (SFV) som hyresgästanpassning.

Tolkning av Krav enligt PBL 17:21 a § jämfört med förordning 2001:526

